

NAPREJ!

Vse za napredek slovenskega ljudstva!

Časopis »NAPREJ!« izhaja dvakrat mesečno, in sicer 4. in 18. — Uredništvo, administracija in ekspedicija je v Ljubljani, Dunajska cesta št. 20. — Vse denarne pošiljke je pošiljati na naslov: »Delavska tiskovna družba v Ljubljani, r. z. z o. z.« — Vse dopise in spise na uredništvo. — Naročnina za celo leto: K 2.50, za 1/2 leta K 1.25, v Nemčijo K 3.—, v Ameriko K 4.60. — Posamezne številke 8 vin.

Naš parlament.

O svečnici letos se je sešel v Ljubljani 7. redni zbor jugoslovanske socialno-demokratske stranke. Bil je to pravi delavski parlament, na katerega bi lahko bila ponosna vsaka meščanska stranka. Že zunanje lice zborovo je izdajalo, da stranka napreduje, se krepi in razvija.

Pozivu izvrševalnega odbora so se odzvale organizacije skoro vseh jugoslovanskih pokrajin ter na zbor odposlale zastopnike, da poročajo o vseh in ne vseh v preteklosti ter se posvečujejo o delu za bodočnost. Pozdravili smo prvič v svoji sredi oficijelnega zastopnika hrvaških sodrugov iz Šibenika v Dalmaciji, kar je dobro znamenje, da se tudi v tej najbolj zapuščenih deželi obrača na boljše. Prav častno je bila zastopana Goriška in celo »tužna« Istra je odposlala delegata. Zastopani so bili nadalje skoro vsi industrijski kraji na Kranjskem in Primorskem ter Štajerska in Koroška. Parlamentarno zvezo avstrijskih socialno-demokratskih poslancev je zastopal sodr. Muhič iz Gradca, bratsko hrvatsko stranko pa sodr. Evgenij Demetrovič iz Zagreba. Pismo so zbor pozdravili izvrševalni odbor celokupne avstr. soc. dem. stranke na Dunaju, eksekutiva v Pragi, bosansko-hercegovska organizacija v Sarajevu, nemška stranka v Berlinu in mnogo domačih organizacij.

Brez ozira na njegovo zunanjo sliko pa je dalo letošnjemu strankinemu zboru posebno obilnejše dejstvo, da se ga je letos prvič udeležila

tudi inteligenca ter aktivno sodelovala na njem. Vsekakor znamenje, da napredujemo.

Še bolj, kakor vse to, so pokazale razprave, da je jugoslovanska socialno-demokratska stranka kos svoji nalogi ter da je izvršila veliko kulturno delo, s kakršnim se ne more ponajti nobena nasprotniška stranka. Razpravljalo se je brez tistega odurnega patosa in bobnečega hvalisanja, ki je običajen na meščanskih shodih, in kdor je videl in slišal, kako se je priprosto obrtniški delavec kosil z akademiškim naobražencem, prešiniti ga je morala iskra veselja in nehoté je vzkliknil: Stranka bodočnosti!

Poročila organizacij, stvarna in obsegajoča le gola dejstva, so pokazala, da je stranka napredovala, kolikor le je bilo v danih razmerah mogoče. Pokazalo se je, da vladajo najbolj tužne razmere v Istri. »Vi se borite za vseučilišče, a mi nimamo niti najprimitivnejših elementarnih učilišč — ljudskih šol!« je bil refren govora poročevalca za Istro! Istra šteje danes 70 odstotkov analfabetov! Prava kulturna sramota za Avstrijo. Dočim se meščanski narodnjakarji love za praznimi fantomi, prihaja naloga na socialno demokracijo, da pripori istrskemu ljudstvu več izobrazbe in jo napravi zmožno za tekovanje na gospodarskem in kulturnem polju z drugimi narodi. Socialna demokracija zamore vspevati le med izobraženim proletariatom.

Zbor je rešil celo vrsto važnih nalog, in ker je predpogoj za vsako uspešno delo dobra samorganizacija, se je predvsem pečal z njeno no-

tranjo uvedbo ter izpolnitvijo in razširjenjem strankinega tiska. Vspehi se bodo pokazali v najkrajšem času. Ker natančnejše poročilo itak izide v posebni knjižici, ne kaže, da bi se v obsegu tega lista spuščali v podrobnosti, prostor zato je preomejen. Omenjeno bodi le, da je zbor zavzel stališče napram vladni predlogi o delavskem starostnem in obnemoglostnem zavarovanju, ki je danes najbolj pereče vprašanje, ter stavil zahtevo, da se zavaruje tudi pomorske delavce in izboljša določbe tudi v drugih posameznostih. Sklenil je nadalje jako važni resoluciji z ozirom na narodnostni boj ter na aneksijo Bosne in Hercegovine. Najširša narodna avtonomija je prvi pogoj za vsestransko rešitev narodnega vprašanja; zato se je zbor izrekel za najenergičnejše nadaljevanje volilnoppravnega boja za vse zakonodajne in druge javne zastoje. Ne gre, ustvarjati spak brez delavcev in proti delavcem.

Zbor je skratka v vsem izpolnil svojo nalogo, in dasi je trajal tri dni (31. januarja ter 1. in 2. februarja), je vendar skoro primanjkovalo časa, kljub temu, da se ga je izrabilo do vse skrajnosti.

Sedmi redni strankini zbor je torej za nami; in če pregledamo kratko dobo strankinega delovanja, smo lahko zadovoljni z vspehi. Koliko truda in žrtev je stalo, predno se je dvignilo organizacijo slovenskega delavca na višino, na kateri se nahaja danes. Toda kot revolucionarni socialisti se ne moremo zadovoljiti z dosedanjimi vspehi, kajti naši cilji so še daleč in treba je s podvojenimi močmi polotiti se dela. In tega je še tako mnogo! Strankini zbor je pokazal, kje treba najprej prijeti. Izpopolniti je politično in strokovno organizacijo, osamosvojiti delavno ljudstvo slovensko na gospodarskem polju in je pripraviti zmožno za kulturni boj, ki bo vzvihral tudi nad njegovim domovjem. Zakaj gospodarsko zanemarjeno ljudstvo ni dostopno kulturnim idejam in tudi politično nič ne velja.

Mi vstajamo; tega ne utaji nihče. Najboljše merilo za naš napredek je naše časopisje. Kakšna revščina še pred leti v tem pogledu. Danes pa raspolaga stranka s štirimi političnimi in tremi strokovnimi listi. „Rdeči Prapor“, „Naprej!“, „Delavski List“ in „Glas malog puka“ v Dalmaciji so, ki se bojujejo za pravice slovenskega delavca na političnem, gospodarskem in kulturnem polju. „Železničar“, „Tobačni delavec“ in

„International“ pokazujejo slovenskemu delavcu, kje je njegova bodočnost. V kratkem sledé še „Naši Zapiski“. Kdor te liste razširja in jim pridobiva novih naročnikov, stori za Slovenstvo več, nego vsi objokani rodoljubarji skupaj.

Sodrug! po Slovenskem! Napnite v bodoče svoje sile še bolj, ne mirujte, dokler niste dovedli zadnjega moža v organizacijo! Delavci! Čitajte in razširjajte „Rdeči Prapor“ in „Naprej!“ ter jima pridobivajte novih naročnikov. Naša stranka je vojska delavstva, je stranka boja zoper kapitalizem in vse, kar človeštvo vklepa v suženjske spone in njegovo dostojanstvo gaji v blato. Na delo za delavsko stvar!

Parlament — zaključen.

Kakor blisk je šinila po državi vest, da je vlada zaključila parlament, in to radi par čeških kričacev, ker so z renami, ragljami in trobentami onemogočili redno njegovo delo. Naravno, da je ta vest predvsem razburila delavstvo; saj se je zaključenje izvršilo v trenutku, ko ima parlament rešiti eno najvažnejših socialnih nalog — splošno delavsko zavarovanje za starost in obnemoglost.

Pa ni čudno, da je prišlo do tega. Iz starega parlamenta se je vrnilo v novega nekaj poslancev, ki nimajo prav nobenega čuta za odgovornost, pa mislijo, da ni važnejše stvari na svetu od narodnega vprašanja. Zanje ne obstoji vprašanje kruha; kajti če ne bi uganjali burk, bi sploh ne vedeli, čemu obstoji parlament. Važnejše jim je prepir za napise ob železnicah, nego kakršnakoli druga zadeva, ki bi bila v stanu vsaj deloma potolažiti silno bedo, ki je danes stalen gost pod delavčevim krovom. Za razgrajanje in tuljenje ni treba posebnega truda; to napravi lahko vsaka mevža. Pa čudno: gospodo prime največje veselje do razgrajanja samo takrat, kadar so na vrsti važne delavske stvari.

Na tisoče je revežev v Avstriji, ki so vse življenje pošteno delali in nosili svoje zdravje na tržišče kapitalizmu, a na starost nimajo kaj dati v usta; in prav socialno-demokratsko delavstvo je bilo, ki je prisililo vlado, da je predložila osnutek zakona, ki naj bi temu vsaj deloma odpomogel. V trenutku, ko je imelo na tisoč starcev, vdov in sirot uprte svoje oči v parlament, pa so češki narodnjakarji, ki so na las podobni našim rodoljubarjem, privlekli v zbornico razne inštrumente ter onemogočili vsako delo. Ministrski

predsednik je vstal in zaključil zasedanje! Poslanci so se razšli, vlada se smeje, po delavskih domovih pa še vedno razsaja lakota . . .

Človeku se krči roka v pest, zgrabil bi polbaline za vrat in jih pretegnil, kakor se pretegne garjenega mačka. Poslanci so doma, vlada pa dela, kar hoče. In najdejo se še ljudje, ki odobravajo tak položaj! Slovenskim liberalcem je ljubši paragraf štirinajsti, kakor ustavno delovanje parlamenta. Več pričakujejo od absolutizma nemško-klerikalne vlade, ki Slovencem še nikdar ni bila prijazna, kakor od parlamenta, kjer je mogoča vsaj kritika. Vrag naj razume take „svo-bodomislece“ in „narodnjake“! So pač leni in brezbrizni.

Klerikalcem se ne čudimo, da jim je sedanjí položaj povšeči. Kar dosežejo v parlamentu, jim dovoli vlada brez boja. Oni so sploh sovražniki vsake ustave. To pokazuje že ustroj rimske cerkve, kjer vlada najokrutnejši absolutizem. Delavstvo pa ne more biti zadovoljno s sedanjim stanjem. Izven v sebi, nima nikjer drugod prijateljev, najmanj pa pri vladi; parlament je edino njegovo torišče, kjer se lahko zakonito bori za svoje pravice. Završalo bo, če se bo le predolgo zavalčevalo rešitev delavskega zavarovanja. Če treba, govorila bo zopet ulica; saj delavstvo je vajeno boja. Slabše kot zdaj mu sploh iti ne more.

Z odgoditvijo državnega zbora je vlada pokazala svojo absolutno nezmožnost. Par kričavec bi že lahko ukrotila; saj gospodje končno vendar niso tako nevarni, kakršne se kažejo. Mogoče je pa tudi, da je vlada hotela protiustavni položaj izrabiti v namene, ki bi lahko povzročili nedogledne posledice. Govori se namreč, da je prav sedaj največja vojna nevarnost. Kontrola parlamenta bi bila vladi pač neljuba in morda je celo iskala prilike, da se je iznebi. Če pride do vojne, bo delavstvo, ki bo nosilo najtežja bremena; zato pa zahtevamo, da se parlament čim prej zopet sesnide. S sovražniki parlamenta, odkritimi in prikritimi, bo delavstvo že obračunalo.

LISTEK.

Tajnosti španske inkvizicije.

Spisal M. V. de Fereal.

10. nadaljevanje.

Ali Dolores je bila vsa iz sebe in ni mislila na svojo nevarnost; zanimala se je le za Este-

vana, ki ga je inkvizicija preganjala; negotovost, v kateri se je nahajala, ji je povzročala velikanski strah.

Naenkrat pa se je začulo od reke sem zamolklo grmljenje z lahkim peketom.

Zategli klici „pazi — pazi“ čivatov so podvojili pažnjo članov gardunijo.

„Ali čujete? ali čujete? glejte jih!“ zakriči Hitana, polna groze, in skoči hoteč odvreči Dolores.

Gubernatorjeva hči pa jo potisne z izrazom preziranja in zaklikne:

„Prokleta bodi, ko si se mi nalagala!“

Pri teh besedah zbeži Čapa zapet nazaj v Hiraldo; Dolores pa, ki je bila polna groze in obupa, hiti k Esplanadi. Komaj je napravila par korakov, že so od štirih strani navalili na njo roparji, zvezali jo in jo vzdignili na svoje roke.

Nato so se roparji ž njo napotili proti reki Quadalkvivir, kjer sta jih z inkvizicijo čakala Enrikes in Frasko. Ta voz, napravljen za nalašč za take namene, je bil podoben kočiji; njena kolesa pri premikanju niso napravljala nobenega ropota, ker so bila prevlečena s kožo. Tudi mezgi, ki so bili vpreženi v to kočijo, so imeli kožene čizme.

Pri zadnjem čivatskem kliku so Koko in oba gvapa izšli iz svojega skrivališča, nakar sta se plazila ob zidovih stolne cerkve in sledila napadalcem. Serena je tiho stopicala za njimi. Čivati so lezli po vseh štirih, bili so precej spredaj in so se že obrnili z vozom. Enrikes in Frasko sta jih čakala pri vozu, ko pa sta zagledala roparje, šla sta jim nasproti. Čivati pa so uporabili to njuno neopaznost, presekali so priprago mezgov in so jih odpeljali proč od voza, kar se jim je izborna posrečilo, ker se imeli mezgi nočne čizme.*)

To je bil prav tak plen kot prvi. Kot prava četa Gardunije so začeli čivati s tem, da so vrgli kočijaža v vodo, ker jim je bil na poti.

Vse to se je zgodilo v trenutku.

„Evo je,“ reče Enrikes Fresku, ko sta prišla k roparjem, ki so nosili na rokah onesveščeno Dolores.

„Prav, prav,“ se odzove mu zlovoltno Enrikes. „Molči, pa glej, da se požurimo.“

„Zdaj smo jo dobili,“ vsklikne Enrikes triumfujoč.

Dalje prih.

*) Nočni čizmi so bili iz bivolske kože podobni copatam. Izmislil si jih je inkvizitor Deza.

Z M E S.

V izvrševalni odbor so bili na zadnjem strankinem zboru izvoljeni: Kristan Anton, Kristan Etbin, Kocmur Ivan, Petrič Josip (ožji odbor), vsi v Ljubljani; nadalje: Pajntar Ivan in Miha Čobal (kontrola) ter Milost Franc, Trst; dr. Tuma Henrik, Gorica; Petejan Josip, Pulj; Štravs Ivan, Idrija; Sitter Ignjat, Trbovlje; Gabrić N., Spljet, Dalmacija.

Strankarski zbor jugoslovanske soc. dem. se je vršil 31., 1. in 2. februarja v Ljubljani. O govorih in razpravah bo izšel posebni stenografični zapisnik. „Rdeči Prapor“ prinaša lepo in pregledno poročilo o zboru.

V Ljubljani se je vršil 16. t. m. zvečer lep soc.-dem. shod v Mestnem domu. Prvi je govoril sodr. E. Kristan o zaključenju drž. zbora. Njegov temeljit govor je vzbudil veliko zanimanja. — Sodr. I. Kopač je orisal „narodne delavske organizacije“ iz stališča tržaškega slovenca. — Sodr. Ant. Kristan je v jedrnatih besedah označil Zizibambule, katerim saj na Kranjskem po njegovem mnenju ni treba pripisovati posebne važnosti. Zborovalci so vsem govornikom burno pritrdjevali. Na početku shoda je mislilo par Ribnikarjevih ovčic provzročati kravale in onemogočiti shod, ali postavilo se jih je z vso uljudnostjo na cesto. Ljubljansko delavstvo je s tem shodom jasno povedalo, da odklanja Zizibambule in Ribnikarja ter njegovega „tajnika“ Škerlja.

„Naši Zapiski“. Prve dni meseca marca začno zopet izhajati «Naši Zapiski». Otvoril se je konsorcij, ki je sedaj lastnik «Naših zapiskov». Izdajatelj in odgovorni urednik je sedaj sodrug Anton Kristan, glavni urednik pa dr. Anton Dermota. Med sotrudniki bodo najrazličnejši slovenski politiki, literatje in znanstveniki kot dr. Drag. Lončar, Etbin Kristan, dr. H. Tuma, dr. I. Prijatelj, Milan Jaklič, dr. Slane, prof. Franke, Viktor Zalar, dr. Jernej Demšar, Oton Zupančič, Ivan Cankar, dr. Ferfolja, V. Kukovec i. dr. Natančnejše poročilo objavimo v kratkem, kajti te dni izide prospekt, ki nam sigurno pove kaj več. Naše čitatelje pa opozarjamo že zdaj na «Naše Zapiske». Administracija bode v Ljubljani, Dunajska cesta 20.

Delavska tiskovna družba v Ljubljani izda tekom meseca sušca stenografični zapisnik VII. strankarskega zbora jugoslovanske socialno-demokratske stranke. Ker bo število iztisov omejeno, se prosijo vse organizacije, naj naznanijo, koliko

iztisov žele sprejeti. Tudi posamezni sodrugi, ki si žele ta zapisnik, ki bi pravzaprav moral biti v rokah vsakega posameznika, naj se pravočasno oglase. Cena bo zmerna. — Dalje izide v založbi «Delavske tiskovne družbe v Ljubljani» kmalu majski spis za leto 1909. — Sodrugi in čitatelji «Rdečega Praporja» se opozarjajo tudi na druge izdaje.

Iz idrijskega okraja.

Rudarji in somišljeniki! Udeležite se javnega ljudskega shoda, ki ga sklicuje okrajna organizacija socialno-demokratske stranke v Idriji, v nedeljo, dne 21. t. m. ob 9. uri dopoldan v pivarni pri „Črnem orlu“ v Idriji z dnevnim redom: 1. Zaključenje državnega zbora (poročila sodr. Ant. Kristan); 2. Volitve v bratovsko skladnico; 3. Raznoterosti. Ker je shod velike važnosti za delavsko ljudstvo, opozarjamo vse prebivalstvo mesta in okolice, da se tega shoda udeležijo v kar največjem številu, da s tem pokažemo, da se zanimamo za interese delavstva v Avstriji.

Vabilo na občni zbor Občnega konsumnega društva v Idriji, ki se vrši dne 7. marca t. l. ob 9. uri dopoldan v pivarni pri „Črnem orlu“ v Idriji. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 2. Računsko poročilo za leto 1908; 3. Razdelitev čistega dobička in podelitev odveze predstojništvu; 4. Volitev 2 članov predstojništva; 5. Volitev nadzornišstva (treh članov in namestnikov); 6. Razni predlogi in nasveti. — Pristop s člansko knjižico, oziroma s potrdilom o oddanih znamkah.

Odbor.

Volltve volilnih mož za glavni zbor bratovske skladnice v Idriji. Z ozirom na predstojne volitve volilnih mož za glavni zbor bratovske skladnice, ki se vršijo dne 28. t. m., so zaupniki strokovne organizacije (podružnice „Unije“ avstrijskih rudarjev) v Idriji na svoji plenarni seji enoglasno sklenili, vsemu delavstvu eraričnega rudnika priporočati nastopne kandidate kot može, ki se zavedajo svoje stanovske dolžnosti ter se niso doslej še nikdar ustrašili nobenih ovir, kadar se je šlo za koristi delavskega ljudstva: Za severno-zahodno jamo: 1. Kogej Jakob III., 2. Kogej Josip II., 3. Kunstelj Ivan II., 4. Čar Ivan IV., 5. Tratnik Ivan XIII., 6. Vončina Franc XI., 7. Franko Franc II., 8. Jazbar Bernard, 9. Šulgaj Franc II., 10. Velikajne Franc V., 11. Tušar

Jernej I., 12. Botagelj Franc, 13. Uršič Franc II., 14. Šinkovec Luka, 15. Ambrožič Anton, 16. Bezeljik Ivan, 17. Alič Leopold, 18. Kalan Franc II. 19. Gantar Urban, 20. Trpin Anton, 21. Vojska Anton, 22. Koler Anton IV., 23. Poženel Anton IV., 24. Bizjak Franc IV., 25. Velikajne Andrej, 26. Gnezda Valentin, 27. Vončina Anton IV., 28. Križič Ivan, 29. Logar Jože II., 30. Sever Franc, 31. Poženel Pavel, 32. Erjavec Jurij, 33. Jeram Franc, 34. Jereb Anton IV., 35. Filipič Tomaž, 36. Uršič Alojzij, 37. Jurman Ignacij, 38. Brus Tomaž, 39. Liker Franc VII., 40. Kos Anton II., 41. Bajc Jošt II. Južno-vzhodna jama: 1. Lapajne Fran IX., 2. Rupnik Valentin, 3. Kokolj Ivan II., 4. Jurjančič Matevž II., 5. Petercel Franc II., 6. Hladnik Jože III., 7. Mlakar Jože, 8. Hladnik Franc VI., 9. Filipič Ivan, 10. Šinkovec Matevž II., 11. Kobal Franc IV., 12. Moravec Simon, 13. Šinkovec Franc VI., 14. Rupnik Leopold I., 15. Velikajne Ivan I., 16. Šinkovec Franc III., 17. Kogej Ivan X., 18. Liker Jakob, 19. Jordan Ivan, 20. Koder Leopold, 21. Gantar Ivan III., 22. Križič Filip, 23. Lapanje Štefan II., 24. Velikajne Martin III., 25. Kobal Anton IV. Tovarna: 1. Kumer Ivan, 2. Pajer Ivan, 3. Gostiša Jože, 4. Gnezda Ivan V., 5. Krivc Ignacij, 6. Bogataj Franc II., 7. Logar Andrej, 8. Medvedič Ivan, 9. Menart Jože, 10. Ogrič Jože, 11. Bratuš Ivan, 12. Troha Gregor, 13. Kogej Franc IX., 14. Pajer Jože, 15. Moravec Jože II., 16. Troha Julij, 17. Slabe Anton I. Stavbeni oddelek in gozdarski delavci: 1. Burnik Ivan, 2. Eržen Fran IV., 3. Krišič Vencel, 4. Curk Ivan, 5. Ipavc Ivan, 6. Kočevar Tomaž, 7. Žumer Jože, 8. Grum Anton, 9. Krošna Matevž, 10. Majnik Valentin.

Število volilnih mož mora biti: Severno-zahodna jama 45 volilnih mož, južno-vzhodna 24, žgalnica 13, stavbeni oddelek in šumarji 11, torej skupaj 93 volilnih mož.

Vabilo k javnemu društvenemu shodu, ki ga priredi žensko društvo „Veda“ v Idriji v nedeljo dne 28. t. m. ob 2. uri popoldan, v prostorih rud. društva z dnevnim redom: 1. Pomen ženske organizacije; 2. Raznoterosti. K temu shodu pozivamo na udeležbo vse one ženske, ki še niso vpisane v to prekoristno žensko društvo, ki daje svojim članicam ne le izobrazbo in podlago ženske emancipacije, temveč tudi gmotno podporo v boleznih in drugih izrednih slučajih. Dolžnost

vsakega zavednega sodruga pa je, da poskrbi, da ima priliko tudi njegova žena stopiti v svojo žensko organizacijo, ker s tem se pa tudi primore ter okrepi razredni boj socialnih demakratov napram izkoriščevalcem.

Izobrazbo sta zopet pokazala 30. minolega meseca pri pogrebu rudarja Sedeja znana klerikalca Pavlihec in Muha. Pogreb je bil brez duhovnikov in zvonarja, ker se pokojni baje ni hotel ob zadnji uri pečati z duhovnikom. Pogreb je bil vzlic temu veličasten. Udeležilo se ga je na stotine ljudi, ki so spremili rajnega do groba. Imenovana dva klerikalca sta prišla opravljati „svoje“ delo, misleča, da se zgodi kak čudež, ki bo pomagal klerikalcem do vpliva. Izobraženca sta se ironično smejala, med tem ko so drugi opravili svojo bratsko delo, ki pravi: ljubi svojega bližnjega kot samega sebe. Seveda bogati Pavlihec zdaj taji, da bi se bil smejal, ali tega ne bode vtajil, ker videlo ga je celo vrsto navzočih. Zamere ni, saj je vobče znano, da se klerikalec smeje včasih tudi oslovi senci.

Na deset mesecev plačujejo klerikalci trgovcem račune, pravi bogati Pavlihec; ti ljudje imajo res srečo, ni čuda, da ima potem Pavlihec kar tisočake na razpolago. Čakati ga bode menda moral tudi Jože Kogej deset mesecev, to je res jako primeren modus za Pavlihovo knjigovodstvo.

Obvestilo. (Iz krajevnega odbora rudarske zadruga v Idriji.) Na pritožbe nekaterih rudarjev glede premikanja v višje plačilne razrede je odbor po sklepu seje interveniral pri c. kr. rudniškem ravnateljstvu. Dobil je pa kot odgovor sledeče:

Št. 224. Krajevnemu delavskemu odboru rudarske zadruga v Idriji. Reševaje izpis iz zapisnika seje z dne 12. januarja 1909 točke 1. in 3. dnevnega reda se na pritožbe, oziroma prošnje, ki jih je več delavcev vložilo in katere je lokalni delavski odbor priporočal ugodno rešiti, glede vpoštevanja službenih let za povišbo v višje plačilne razrede naznanja sledeče: Kakor je bilo delavskemu odboru iz enakega povoda že lansko leto ustmeno povedano, pride za vračunanje službenega časa v državni službi v svrhu popovišbe izključno le nepretrgani službeni čas v pošte; vendar pa se uvrsti na novo vsprejete uslužbenice v oni razred letne ali dnevne plače, ki je njih opravilu in duševni zmožnosti primeren. Aktivna vojaška služba, kakor tudi pred pretrganjem odslužena leta računijo se le za od-

mero pokojnine, kar pa je mogoče le milostnim potom doseči. Nadalje se tudi opomni, da se nahaja med prosilci več takih, ki se jih je moralo na podlagi postavnih ali oblastvenih določb zaradi prestopkov ali hudodelstev odpustiti iz rudniške službe. Za te delavce je vračunanje pretrgane službene dobe tudi iz moralnih ozirov nedopustno in nasprotuje čutu pravičnosti, da bi se jih stavilo v eno vrsto z onimi delavci, kateri služijo neprenehoma pri rudniku ter so si tu s pridnostjo in vstrežajočim delom pridobili zadovoljstvo rudniškega podjetništva. Na prošnjo delavskega odbora se je imenoma navedene slučaje natančno presodilo in kjer je bilo za vpoštovanje prosilcev najti opravičenih razlogov, se je posamezne povišbe odredilo. Izid teh poizvedb, oziroma presodb je na vpogled v odpravnistvu c. kr. rudniškega ravnateljstva. C. kr. rudniško ravnateljstvo v Idriji. Predstojnik: Billek, c. kr. dvorni svetnik.

Vabilo k veselici, katero priredi kolesarsko društvo „Sloga“ v Idriji dne 21. februarja pri g. M. Moravcu s sledečim sporedom: 1. Godba. 2. Šaljivi predmeti. 3. Ples. Vstopnina 20 vin. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Vabilo k zabavnemu večeru, ki ga priredi „Delavsko lovsko društvo“ dne 20. t. m. v društvenih prostorih pri gospej M. Mlakar za gradom. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina prosta. Odbor.

Zahvala. Podpisana se tem potom kar najtopleje zahvaljujem vsem onim prijateljem, ki so na kakršnikoli način pripomogli, da je pogreb mojega rajnega moža tako sijajno in veličastno vspel, tudi brez duhovniškega spremstva.

V Idriji, dne 30. januarja 1909.

Marija Sedej l. r.

Zahvala. Načelnistvo „Obrtniške bolniške blagajne v Idriji“ izreka tem potom cenjenim gospodom rokodelskim pomočnikom, ki so priredili veselico v korist bolniške blagajne, kakor tudi vsem cenjenim darovateljem dobitkov svojo najtoplejšo zahvalo. Jos. Rupnik, načelnik.

Z Jesenic.

V letu 1909 bomo morali Jeseničanje vse čvrstejše prijeti za delo, nego je to bilo l. 1908. Naša politična organizacija se mora izpopolniti. Vsak delavec, kdor razredno misli in čuti, mora postati redni član jugoslovanske socialno-demokratske stranke, plačevati redno svoj strankarski

davek in biti naročnik naših delavskih časopisov! Zlasti med železničarji je potreba agitirati za redno politično organizacijo. Bližajo se zopet dobe, ko bo potreba nastopiti kot enotna, dobro disciplinirana socialno-demokratska stranka na Jesenicah. V mislih imamo občinske volitve, ki morajo v najkrajšem času biti razpisane! Zatorej: s drugimi, na delo. Zadnji strankarski zbor nam je dal zato dovolj direktive!

Naš „Naprej!“ ima sicer na Jesenicah, Savi in Javorniku nekaj nad 300 odjemalcev. To je vse premalo! To število se mora podvojiti in potrojiti. Sodrugi zaupniki! Čvrsto na delo!

Kovinarji! Organizacija kovinarjev vas kliče: vsi v vrste organiziranega proletarijata! Lokal podružnice je „na pošti“. Tudi Javorničani se morajo še bolj čvrsto gibati. Naprej — bodi v vsakem oziru naša parola! Ne plašimo se truda, ker ućakali bomo sadove, ki morajo priti po vsakem pridnem in dobrem delu!

Kovinarska organizacija je imela svojo plesno veselico dne 14. t. m. v prostorih „pri Jeleni“ na Savi. Zabave je bilo obilo in mladi svet je rajal do zgodnjega dne. Sploh je bila udeležba obilna, tako da smo z vspehom popolnoma zadovoljni. Svirala je tovarniška godba. Marsikdo, ki nas gleda bolj od strani, je lahko videl, v čegavem taboru je Savsko delavstvo. Le tako naprej!

Zanemarjena pota v jeseniški občini pričajo o zanemarjenem gospodarstvu. Pota so podobna hudournikom, kjer je pozimi nakopičenega ledu. In po takih potih mora delavstvo vsaki dan zjutraj in zvečer iz dela in na delo. Vsled takoslabih občinskih potov so si že trije tovarniški delavci zlomili nogo. Pa saj ni čudno, na sredi državne ceste, ki pelje od kolodvora proti tovarni, se sanko tovarniška gospoda. Ali nič ne ve o tem jeseniški gerent? Stražnik to vidi in ne reče nobene besede. Otroke, idoče iz šole, pa podi in zmerja, ako se drsajo le z nogo. Ali je tovarniški gospodi vse dovoljeno? Kdaj bo že enkrat konec gerentstva na Jesenicah?! Pota so slabša po zimi kot v Črni gori, gerent Čebulj se ne zmeni nič, ima preveč opravka s politikom.

Svoje ime so zatajili naši klerikalci. Na stavbi, ki je sezidana na puf, se bere: „Delavski dom“, in vendar jo je sezidalo „katoliško“ delavsko društvo. Zakaj se sramujejo svojega „katoliškega“ imena. Lastnega imena jih je sram.

Bratci so se našli. Nekdaj tako mogočno in številno klerikalno-strokovno društvo propada. Ob ustanovitvi je štel nad 800 udov. S kakim rompom in pompom so klerikalni priganjači kakor Krek, Gostinčar i. t. d., vabili v to nazadnjaško gnezdo, in danes jedva komaj živi. Kako so nam takrat zatrjevali, da bo to društvo samo delavsko in ne strankarsko, obljubovali, da ne bodo imeli nikoli stika s katoliškim delavskim društvom! In danes pa imajo vse svoje shode in predavanja v omenjenem prostoru. Nam je, ki smo itak vedeli, kaj bo, to popolnoma prav. Črnuhi naj bodo skupaj. Čemu še slepariti delavstvo, zakaj dve društvi, ko vendar vemo, da je oboje pristni ajmoht. Tudi odborniki in sploh člani so v obeh društvih skoro eni in isti. Ime strokovno društvo je samo zato, da bi v kalnem ribarili in vjeli še kakega delavca. Pa delavstvo jih predobro pozna in jim ne gre več na lim.

Za planine se je zavzel bohinjski župnik Piber v deželnem zboru. Na Savi v katoliškem domu je pa obetal backom, da se bo zavzemal za delavstvo. Delavci, zapomnite si to! V celem kranjskem deželnem zboru, kjer so zbrani vsi glavni klerikalni generali razen Gostinčarja in nekdanjega „abstinenta“ financarja, ni nobenega delavskega poslanca in vsi se potihem smejiijo v pest, ko vidijo, da jim gre vendar še nekaj delavstva na lim, zlasti na Jesenicah. Pa bo že tudi tu kmalu bolje!

Iz Tržiča.

Križi pri Tržiču. (Na znanje vsem nasprotnikom soc.-demokratske stranke.) V Križih pri Tržiču je umrl župnik, ki je zapustil več tisoč kron cerkvenega dolga. Kdo je kriv? Krivi so ključarji in pa občinski možje, ko se ne upajo pregledati računov gospoda župnika. Nekateri še celo mislijo, da se tak žegnan gospod ne more zmotiti. Seveda imajo ti gospodje radi kontrole najrajši take, ki ne znajo ne brati in ne pisati. Kajti ko bi kak zaveden človek bil med njimi, bi to gotovo ne šlo tako gladko z računi. Nadalje se tudi naznanja, da so ti možje, farovski priliznjenci vedno zoper socialne demokrate, tako da bi kmalu človek ne dobil za denar tega, kar potrebuje za vsakdanjo hrano. Za take reči imajo ti možje pogum, da bi pa pregledali račune gospoda župnika, ga pa nimajo. Zato radi verja-

memo, da se boje socialnih demokratov v občino, ker ti bi gospodarili pravilno; ravno tega pa klerikalci niso navajeni. Tudi dekan iz Kranja se ni zmotil, ko je govoril pri grobu umrlega župnika. Dejal je: lep spomenik vam je zapustil ranjki župnik; zapustil je vse cerkvi. — Premoženja sicer ni zapustil, marveč več tisoč kron cerkvenega dolga. Zares lep spomenik! Drugič kaj več!

Iz Tržiča. (Nekaj o organizaciji.) Naši tržiški delavci so jako pridni in pošteti. Pri delu store svojo dolžnost, da je vsak mojster z njimi lahko zadovoljen. Tudi o organizaciji jako pametno govore. Človeka veselijo zdravi nazori, ki se čujejo iz ust tovarišev. Vendar pa moramo reči, da se za organizacijo še vse premalo stori. Tisto število, ki jih je organizirano v čevljarški organizaciji, je vse premajhno! Do zadnjega bi se morali vsi vpisati, kajti organizacija je zavarovalnica delavčeva! Ali pa predilničarji!! Vsa čast dosedanjemu številu, ali še vse premalo vas je! Bo treba še vse energičnejšega dela. Res klerikalci hudo nasprotujejo. Nič čudnega to, saj klerikalci nasprotujejo vsaki osamosvoji delavcev! In strojarji! Oh, Tržič se mora postaviti na čelo slovenskih strokovnih organizacij po številu organiziranih v razmerju uslužbenih. Jesenice, Javornik, Tržič — to naj bodo gorenjske trdnjave organiziranega delavstva!

:: Našim rodbinam priporočamo ::

Kolinsko cikorijo!!

„Slovenci in narodno vprašanje“. Cena je 24 vin. V dobi, ko se hoče na Slovenskem vzgojiti krumirje in slavkokaze pod narodnim plaščem, priporočamo to knjižico kar najtoplejše.

Iz Trbovelj.

Dne 5. t. m. ob 4. uri popoldne je želel umirajoči rudar Franc Tkauc v bolnišnici sprejeti obhajilo. Bolnik Herzog je letel v župnišče ter naprosil kaplana Šriberja, naj gre takoj obhajati umirajočega. Šribar se je branil iti ter ga tolažil — naj umirajoči počaka do jutri. A žalibog, smrt ni uslišala tolažbe Šribarjeve, vzela je človeka že ob 11. uri ponoči in njegova duša je šla brez zadnje tolažbe v nebo —

„Naprej!“ je postal v Trbovljah tako nevaren list, da zapisujejo duhovni v spovednici za smrten greh vsakomur, kdor ga čita. Prišla je rudarska žena N. k spovedi. „Spovedni oče“ jo je vprašal, katere liste njen mož čita. Žena je dejala, da je mož kupil zadnjič en „Naprej“, ker je bilo za rudarje nekaj važnega o bratovski skladnici v njem. Spovedni oče jej je takoj zapretil s peklom, če njen mož ne poneha čitati „Naprej!“ — No — kljub temu se bo naš „Naprej!“ še vse bolj čital in razširjal.

V zadnjem času so se izdale v smislu § 10 bratovsko-skladiščnih pravil članske knjižnice bratovskih članov. V člansko knjižnico se ima vpisati vsa službena leta, t. p. razred, v katerega delavec spada, rezervni delež, katerega je delavec seboj prinesel, soproga, otroci izpod 14letni kakor tudi dan vstopa v delo i. t. d. Opozarjamo torej vse delavce, naj pogledajo, da bodo vsa leta i. t. d. natanko vpisana, če niso vpisana, naj sedaj reklamirajo v bratovski skladnični pisarni in naj ne čakajo dne, ko jim bo treba itivpoko.

O obč. seji in o demonstraciji prihodnjič.

Iz ljubljanske okolice.

Za zaljubljene. Čudne reči si šepetajo ljudje na Viču pri Ljubljani. Pravijo, da je kor v ondotni frančiškanski cerkvi pravi Eldorado za zaljubljene parčke. To vse bi še ne bilo tako hudo; toda viri vedo povedati, da znajo biti celo fratri frančiškani zelo koketni ljudje. Neki blagoslovljeni organist je v tem menda posebno izvežban. Moškim pevcem se kratkomalo reče: kdor bo gledal nazaj, bo iztiran. Davidov naslednik že ve, zakaj ni dobro, če se kdo ozira nazaj in moti „pobožnega“ pevca, kadar ščiplje pevke v bedra. Pa kakor rečeno: Mi gospodom tega ne zavidamo, ker vemo, da so tudi ljudje. Ampak če smo mi toli uslužni, bi tudi oni lahko držali svoje jezičke in pustili socialiste pri miru, kajti cerkev, pravijo, je hiša božja, ne pa lokal za blatenje nasprotnikov in razširjanje političnih laži. Capito?

Spodnja Šiška. Par shodov smo imeli že v Šiški, da bi spravili toliko članov skupaj, da bi se mogla otvoriti prodajalna „Konsumnega društva za Ljubljano in okolico“ v Spodnji Šiški. Lepo število se jih je že vpisalo, vendar še vse premalo! Zato pozivljamo sodruge in ne le železničarje, ampak tudi sodruge vseh drugih

strok, naj se priglase za člane. Vpisujejo jih razni sodruzi, in sicer Jos. Petrič, J. Klemenčič, Rakovec, Kovač, Udovč in drugi! Na delo, sedaj je čas. Bodimo že enkrat tudi v tem pogledu agilnejši in pridnejši! Če so si na Glincah naši tovariši uredili svojo prodajalno, moramo si jo tudi mi v Spodnji Šiški. Proč z vsemi pomisleki! Živela združna ideja v prosep delavskega ljudstva!

Iz Hrastnika.

Iz Hrastnika. Konsumno društvo rudarjev je preživelo težko krizo. Nemarnost poprejšnega vodstva, ki je bilo v rokah odličnih članov in odbornikov „Slov. delavskega podpornega društva“ (t. j. liberalnega društva), je društvo zapeljalo v zelo hud položaj. Na občnem zboru v januarju pa so morali ti dični možje izstopiti iz odbora, in izvolil se je nov odbor, ki je nato takoj tudi suspendiral poslovodjo g. Urbana Koželja (tudi dični „računski pregledovalec“ podpornikov!!) Sedaj je društvo zopet v rednem delu. Novi odbor se trudi, kolikor mu je mogoče. Ustavlja eksekucije, plačuje račune, čisti dolgove. Dični podporniki z g. Ajdovnikom in Majcenom na čelu pa nasprotujejo društvu in mu odganjajo člane. Celo h klerikalcem sta se gg. podpornika Ajdovnik in Katkič zatekla, da bi jima pomagali. Dosegla sta tudi, da je g. kapelan iz Dola hotel preprečiti že sklenjeno posojilo konsumnemu društvu. Rudarji hrastniški! Zapomnite si to! Zapomnite si, da so Ajdovnik, Majcen, Katkič, Bevc in več takih nasprotnikov konsumnega društva in da delajo na vse kriplje proti njemu! Prihodnjič bomo objavili vse one, ki so na prigovarjanje in agitacijo teh mož izstopili iz društva. — Pohvalno pa moramo omeniti enega moža, to je gosp. poslanca Roša, ki je res v težkih minulih dneh, zavedajoč se kot razumen in razsoden hrastniški občanar, šel društvu in njegovemu odboru na roke v vsakem oziru ter mu prihranil s svojo pomočjo marsikak bitki trenutek. G. Roš se ni oziral, kdo bo obvaroval društvo propada; poštenjak stori za pošteno delo vse, ne oziraje se na strankarske koristi.

Procente! Bivši poslovodja rud. konsuma g. Urban Koželj je farbal člane, da bo dal po 6—8% dividende ob koncu leta. Mnogo jih je sedaj, ki prihajajo v društvo z zahtevo, naj se jim

ti procenti izplačajo. Naznanjamo jim, naj imajo razum, ker od takega zanemarjenega gospodarstva, kot je bilo v tem konsumu pod vodstvom dičnih podpornikov, ne prihaja dobiček, ampak — izguba. Od izgube pa ni „procentov“.

Hrastniškemu delavstvu priporočamo, naj se oklenejo z vso energijo svojega društva! Na delo, sodrugi! V težkih časih se je treba pokazati moža. Pri polni skledi vsak tepec lahko sedi. Sedaj pokažite, da ste možje! Ne odjenjavati, ampak sedaj je treba pritisniti!! Vsak naj stori svoje dolžnosti k svojemu društvu!

Sodr. Anton Kristan je sedaj začasni voditelj konsumnega društva rudarjev v Hrastniku. Ljubljanski in idrijski sodrugi kakor tudi drugi naj nam oprostite, da mora sedaj svoje dolžnosti v Ljubljani in drugod zanemarjati, ker se mora pečati z nami.

Odbor kons. društva rudarjev v Hrastniku.

Hrastnik. V nedeljo, 21. t. m., bo zopet shod pri Erženu. Govoril bo soodr. Viktor Zalar. Pridite vsi!

Hrastnik. V nedeljo, dne 14. februarja, pop. se je vršil v gostilni gosp. Eržena dobro obiskani shod. Govoril je soodr. Ant. Kristan o gospodarski organizaciji delavskega ljudstva. Razložil je pomen in namen konsumnih društev in delavskih zadrug vobče. Obširno se je pečal tudi s „Konsumnim društvom rudarjev za Hrastnik, Dol in Ojstro“. To društvo je bilo dosedaj v rokah brezvestnih ljudi, članov „Slov. delavskega podpornega društva v Hrastniku“, ki so ga tako neusmiljeno zavozili, da bo sedaj obilo dela napraviti zopet red. Sedaj je vodstvo v pravih rokah, v rokah organiziranih rudarjev! Naloga vseh delavcev v Hrastniku je, da se društva z vso ljubeznijo oklenijo. — Za soodr. A. Kristanom je govorilo še več rudarjev, na kar se je po dveh urnem trajanju zaključil. Vspehi mu bodo gotovo sledili!

Z Zidanega mosta.

Zidani most. Dne 17. januarja je priredila tukajšnja železničarska podružnica svoj letni zbor. Sodrugi Pečnik je v lepo izbranih besedah pojasnil krepko delovanje podružnice in osrednjega društva ter s številkami dokazal napredek in pa vspehe, ki smo jih dosegli potom organizacije. Kdaj prirede tak zbor klerikalci, ki pišejo po „Laži-moči“, da imajo tudi pri nas podružnico

rméne (o joj!) „Prometne zveze“. Kdaj pridejo na dan z računi? Najbrž o sv. Nikoli, ker ti izdajalci in sovražniki delavskega ljudstva se boje svetlobe kot netopirji. Lagati znajo, obrekovati — dokazati svojih ostudnosti pa ne morejo. — Pri volitvi novega odbora je bil soglasno z navdušenjem izvoljen zopet sodrug Pečnik za predsednika. Dokaz, da ga ljudstvo vsled njegove delavnosti in požrtvovalnosti visoko ceni. In prav je tako! 17. januarja je bil zato prav lep dan! Še več takih dni si je želeli. Zato na delo za organizacijo in z organizacijo k boljšemu položaju delavskega ljudstva.

S Štajerskega.

Ribnica na Štajerskem. Dne 14. t. m. se je pri nas vršil zelo lep shod. Udeležili so se tukajšnji delavci v obilnem številu. Otvoril ga je soodr. P. Stepišnik ter podal besedo blagajniku kamnoseške organizacije, ki je poročal o denarnem stanju v l. 1908. Potem je govoril nad poldrugo uro soodr. J. Tokan iz Ljubljane o strokovni organizaciji delavcev. Lepi in poučni njegov govor je vzbudil v zborovalcih mnogo zanimanja. — Naši delavci so že dobro organizirani. Želeti pa bi bilo, da se še bolj. Za zapupnega moža je izvoljen soodr. Snežič. — „Naprej!“ se tudi širi po Pohorju, vendar ne tako kot bi bilo potreba. Skušali bomo tudi v tem pogledu izvršiti svojo dolžnost. (Op. ur. Tako je prav! Le na delo!)

Iz Zagorja.

Občinski tajnik Keršnik bi postal prav rad naš sotrudnik. Nič čudnega sicer, ker biti sodelavec pri tako razširjenem listu kot je „Naprej“, to tudi ni kar si bodi! Vendar mi moramo obžaluje povedati g. Keršniku, da za naš list ne zna pisati, more se bolje navaditi. Njegovi dopisi se začenjajo s § 19 — dopošiljajo se kar rekomandirano, kar je vse prav in lepo; poštna uprava v Zagorju mu je lahko hvaležna, da ji s svojimi priporočilnimi pismi pomore do višje plačilne stopnje! Ali g. Keršnik mora vedeti, da ima tudi § 19 svoje muhe. Hoče namreč nekaj prav posebnega, namreč logike. Na § 19 se reče: res je to — res pa ni to. Klobasarij pa nima niti § 19 rad, v tem se razlikuje od g. Keršnika, ki rad „klobasa“ . . .

Naznanilo. Gosp. Keršnik, občinski tajnik iz Zagorja, obljubljuje tistemu občanu, ki se je zadnjič zglasil zaradi vojaške takse v zagorski pisarni 6 kron. Prosimo tistega, da si gre po nje k g. Keršniku. Dobi jih, če ne — ne bo lepo za g. Keršnika. Obljubiti in ne izpolniti, ni lepo!

Gonja proti „Napreju“. Dne 15. in 27. januarja so se vršile obravnave glede kolportáže „Napreja“. Obdolženi so bili: sodrug Malovrh, Cepin, Čeč in Capuder. Kot priča je bil orožnik g. Kociper. Obdolženci so se zagovarjali, da se list „Naprej“ raznaša samo naročnikom. Priča je pa trdil, da se list tudi vsiljuje ljudem. Ker se ni mogla stvar razjasniti, je sodnik obravnavo preložil v svrhu novega poizvedovanja. Sodruga Malovrh zahteva, da naj se tudi tisti, ki jih je denunciral, kot priča zasliši. Gosp. orožnik seveda ni hotel povedati tistega slavnega imena. Pri drugi obravnavi sta bila še dva sodruga, namreč Majdič in Čopar, kot obdolženca zaslišana; seveda se je tudi štiri priče dobilo. Ker pa priče tudi niso mogle drugače izpovedati, kakor obdolženci, je sodnik vse obdolžence oprostil. (Opomba uredništva: Opozarja se tistega denuncijanta, naj se zgasi, da dobi križ Janeza Krstnika, ki smo ga te dni ustanovili za ljudi podle vrste. Ta križ se lahko nosi ob procesijah in na narodnih veseljah!)

Malo odgovora. „Slov. Narod“ z dne 9. februarja, pravzaprav zagorski njegov dopisun, tarna, da sem jaz pristaš socialno-demokratske stranke, ter vpraša naivno, da ne ve: ali sem zaprisežen uradnik ali političen tajnik jugoslovanske socialno-demokratske stranke? — Povem zato tistemu ne-

vednemu dopisunu, da sem bil poprej pristaš socialno-demokratske stranke, predno sem prišel za uradnika k blagajni. Nisem namreč takšen, kakršni so razni zagorski možakarji, da so, če veter toplo piše Italijani, če pa zabrije mrzla burja, so pa vneti za carizem. Jaz še nisem prodal svojega prepričanja, tako kot možje okoli „Slov. Naroda“ v Zagorju. Ako je kje kakšna masna službica, pa se podpišejo tudi hudiču in so čez noč kar kdo hoče, magari tudi socialisti. Kaj naj delam v svojem prostem času, mi pa ne bodo zagorski dopisuni predpisovali. Sem in bodem delal za socialno-demokratsko stranko, ne oziraje se, komu služim. Njen pristaš sem, in to mi nalaga delo za njo. Na drugo ne odgovarjam! Zagorje, dne 14. februarja 1909. K. Malovrh l. r.

Zagorje. V ponedeljek, dne 21. t. m., prirede zagorski steklarji in steklobrusci plesni venček v dvorani gosp. R. Mihelčiča na Toplicah. Začetek ob 7. uri zvečer. Ker bode čisti dobiček za dobrodelne namene, se vabi vse prijatelje delavstva in sodruga, da se vdeležijo te delavske veselice.

Veselična odbora.

Izjava. Podpisani obžalujem, da sem dne 17. januarja 1909 v gostilni g. Antona Jana razžalil gosp. Ivana Tauferja starejšega. Zagorje, dne 12. februarja 1909.

Franc Guna.

Proda se iz lastne roke

== nova zidana hiša ==

blizu cerkve, eno uro od postaje; ima dva vrta.

Po dogovoru se da zraven ena njiva in hosta na lepi ravlini. Več pove

Gasper Kajtna

2—1

v Račici, Loka pri Zidanem mostu.

**Kmečka delavska
gospodarska zadruga
v Dobravljah, Goriško.**

Registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Ustanovljena l. 1908.

Vino se pošilja od 58 litrov naprej
po jakе zmernih cenah.

Podpisano se tem potom zahvaljuje dosedanjim vinskim odjemalcem, posebno občnemu konsumnemu društvu v Ljubljani, delavskemu konsumu v Idriji, zasebnikom v Mirnu in drugod.

To priliko pa uporabi, da priporoča veliko množino še neprodanega vipavskega naravnega vina iz lastnih kleti združenih kmetov iz Dobravelj, Skrilj, Brji, Šmarji, Rihemberga, Kamanja in bližnjih vasi, vsem svojim dosedanjim in novim odjemalcem po Kranjskem, Primorskem, Štajerskem, Koroškem in drugod.

Zadružno vodstvo.

Restavracija pri „Zajcu“

Sodnijske ulice šte. 6 12-5

se priporoča sl. občinstvu za obilen obisk.

DRAGOTIN PUC 12-7

tapetniški in preprogarški mojster
Ljubljana :: Marije Terezije cesta št. 16.

Schneider & Verovšek 12-6

trgovina z železnino in stroji
Ljubljana :: Dunajska cesta 16

priporoča svojo veliko zalogo kuhinjske
posode, okove za pohištva in stavbe, orodje
in rokodelske stroje za vse stroke.
Poljedelske stroje in motorje.

Kašelj.

Kdor trpi na kašlju, rabi naj povsod preizkušeno
olajševajoče in zelo okusne

Kaiserjeve prsne karamele.

5120 notarsko overovljenih spričeval kaže uspehe
pri kašlju, hripavosti, kataru in zažlemanosti.

Paketi po 20 in 40 vin. — Pravi so le z znamko:
«Tri jelke». — Zaloga pri

Danielu Pircu, lekarnarju v Idriji.

Restavracija „pri Levu“

Marija Terezija cesta šte. 16

se priporoča.

6-6 Beti Kos, restavraterka.

Pozor!

Pozor!

Kavarna „Leon“

v Ljubljani * na Starem trgu št. 30
je vsaki dan vso noč odprta.

Na razpolago je najnovejši ameriški biljard in
električni klavir. Z odličnim spoštovanjem

6-5 Leo in Fani Pogačnik.

ANTON BAJEC * umetni in trgovski vrtnar

v Ljubljani :: Pod trančo 24-6

:: Cvetlični salon, izdeluje šopke, vence s trakovi. ::
Vrtnarija na Karlovski c. 2. - Zunanja naročila točna.

L. TOMAŽIČ

zaloga piva

v Sp. Šiški :: pri Ljubljani

priporoča gosp. gostilničarjem in slav.
občinstvu

zagrebško in češko
pivo.

Telefon št. 177. 6-6

Odda se takoj v moji hiši

:: lepo stanovanje ::

obstoječe iz dveh sob, kuhinje, podstrešja in pri-
tličja. Zraven je lep sadni vrst. — Hiša se tudi
proda; pri njej je koncesija za žganjekuho ter za
prodajo žganja na debelo.

Več se poizve istotam v Idriji hiš. št. 556.

Priporočilo.

Cenjenemu občinstvu mesta Idrije se naj-
toplejše priporočam za naročila

vseh vrst obuval.

V moji delavnici se izdeluje solidno blago,
po zmerni ceni. Prevzamejo se tudi vsa po-
pravila, ki se jih izvršuje točno in v vsakem
ozirom popolno zadovoljnost.

Z odličnim spoštovanjem

J. Gabrovšek,

3-3

čevljar v Idriji šte. 270.

Delavci, sodrugi, naročajte le delavski tisk.

GRIČAR & MEJAČ, Ljubljana

Prešernove ulice šte. 9

12—4

priporočata v največji izbi po najnižjih cenah

obleke za gospode, obleke za dečke, obleke za otroke, površnike za gospode in dečke, žakete za dame, paleta za dame, plašče za deklice.

10 zapovedi za zdravje ^{24—7}

:: lično tiskane, vpošlje poštnine prosto in zastonj ::

lekarnar Trnkóczy v Ljubljani.

Dobijo se tudi osebno v njegovi lekarni.

Češka budejeviška pivnica

== prej „Golobček“ ==

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 26.

Izvrstno pivo, najboljša vina,

== cenena kuhinja. ==

Lavrenčič & Domcelj

(lastnik R. Meglič) 6—6

Ljubljana :: Dunajska cesta št. 32.

Žitna trgovina. Brzjav : Lavra, Ljubljana.

: J. WIDER :

umetni vrtnar v Ljubljani

== Šelenburgove ulice šte. 3. ==

6—6

Cvetlice, šopki ::
sveži in suhi venci
s trakovi in napisi.

Svarilo!

Prosimo spoštovana gospodinja, ne zahtevajte pri nakupu kar na kratko zavitek ali zabojček „cikorijs“, temveč določeno znamko:

„Franck“

da imate zagotovilo za vedno jednako in najboljšo kakovost. — Pazite pri tem na te varstvene znamke in podpis, kajti naše zamotanje se v enakih barvah, papirju in z podobnim natisom ponareja,

Varstv. znamka.

Varstv. znamka.

Varstv. znamka.

Henrik Franck & sinovi
Zagreb.

al Kuw. X 4457, 2:7. II.W.W.

